

T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES

ESAS NO : 2021/259
KARAR NO : 2021/316
KARAR TR : 03/05/2021

ÖZET: cra Müdürlü ü dosyasında yapılan açık artırma usulu ihale sonucu satılan araca ili kin olarak, %1 yerine %18 alındı ı ileri sürülen KDV'nin iadesine karar verilmesi istemiyle açılan davanın, ADL YARGI YER NDE görülmesi gerekti i hk.

K A R A R

Davacı : M.Y.
Vekili : Av. B.A.
Davalı : Ankara Vergi Dairesi Ba kanlı 1
Vekili : Av. T.Ç.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, Ankara 31. cra Müdürlü ünce E.2018/167 sayılı dosyada yapılan açık artırma sonucu satın alınan 34 R.... plakalı aracın satı de eri üzerinden %18 oranında tahakkuk ettirilerek ödenen katma de er vergisi tahakkukunun %1 oranından fazla kısmının iadesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmı tır.

2. Davalı idare vekili süresi içinde verdi i savunma dilekçesinde; "*dava konusu i lemin cra Müdürlü ü tarafından gerçekte tirildi i, KDV oranına ili kin olarak öncelikle cra Müdürlü üne müracaat edilmesi gerekti i, icra dairesi aracılı ıyla yapılan satı larda tahsil edilen KDV ve damga vergisine ili kin uyu mazlıklarda görevli yargı yerinin adli yargı oldu u*" görü üyle davanın görev yönünden reddi gerekti ini savunmu tur.

II. UYU MAZLI A L K NBA VURU SÜREC

A. dari Yargıda

3. **Ankara 2. Vergi Mahkemesi, E.2020/2235 sayılı dosyada, 26/01/2021 tarihinde** verdi i görevlilik kararı ile idare vekilinin davanın görev yönünden reddi talebini reddetmi tir. Kararın gerekçesinin ilgili kısmı u ekildedir:

"...2576 sayılı Bölge dare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kurulu u ve Görevleri Hakkında Kanun'un 6. maddesinde, vergi mahkemelerinin;

a) Genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlarla benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ili kin davaları,

b) (a) bendindeki konularda 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un uygulanmasına ili kin davaları,

c) Di er kanunlarla verilen i leri, çözümlenece i hükmü yer almaktadır.

Dosyanın incelenmesinden, Ankara 31. cra Müdürlü ü'nün E:2018/167 sayılı dosyasında yapılan ihale ile satın alınan araç için %18 oranında katma de er vergisi ödenmesi üzerine, katma de er vergisi oranının %1 oldu undan bahisle fazladan ödenen katma de er vergisinin iadesine karar verilmesi istemiyle bakılan davanın açıldı ı anla ılmaktadır.

Uyu mazlık, Ankara 31. cra Müdürlüü önce yapılan açık artırmada alman araç için uygulanacak olan katma de er vergisi oranına ili kin olup; 2576 sayılı Kanun'un yukarıda yer verilen 6. maddesi uyarınca bahse konu satı i leminin hangi oranda katma de er vergisine tabi oldu u yönündeki de erlendirmenin vergi mevzuatı çerçevesinde vergi mahkemesince yapılması gerekmektedir."

4. Davalı idare vekili tarafından, süresi içinde verilen dilekçe ile olumlu görev uyu mazlı ı çıkarılması istemiyle ba vuruda bulunulması üzerine dilekçe, dava dosyası ile birlikte Yargıtay Cumhuriyet Ba savcılı ı'na gönderilmi tir.

B. Olumlu görev uyu mazlı ı çıkarılmasına ili kin Yargıtay Cumhuriyet Ba savcılı ı Talebi

5. Yargıtay Cumhuriyet Ba savcısı, adli yargılamanın bir parçasını olu turan uyu mazlı ın, icra müdürlü ünün tesis etti i bir i lemden kaynaklandı ı gözetildi inde, bu i lemin kanuna uygun olup olmadı ının adli yargı yerince çözümlenmesinin gerekti i görü üyle, 2247 sayılı Kanun'un 10. maddesi uyarınca olumlu görev uyu mazlı ı çıkarılmasına karar vererek dosyayı Uyu mazlık Mahkemesine göndermi tir. Olumlu görev uyu mazlı ı çıkarılmasına ili kin talebin ilgili kısmı u ekildedir:

"(...)2004 sayılı cra ve flas Kanununun " ikâyet ve artlar" ba lıklı 16. maddesinde; "Kanunun hallini mahkemeye bıraktı ı hususlar müstesna olmak üzere cra ve flas dairelerinin yaptı ı muameleler hakkında kanuna muhalif olmasından veya hadiseye uygun bulunmamasından dolayı icra mahkemesine ikâyet olunabilir. ikâyet bu muamelelerin ö renildi i tarihten yedi gün içinde yapılır. / Bir hakkın yerine getirilmemesinden veya sebepsiz sürüncemede bırakılmasından dolayı her zaman ikâyet olunabilir."; " ikâyet üzerine yapılacak muameleler^ ba lıklı 17. maddesinin 1. fıkrasında " ikâyet tetkik mercüince, kabul edilirse ikâyet olunan muamele ya bozular yahut düzeltilir. /Memurun sebepsiz yapmadı ı veya geciktirdi i i lerin icrası emrolunur." "Tetkik mercü" ba lıklı 4. maddesinin 1. fıkrasının ilk cümlesinde ise: "cra ve iflâs dairelerinin muamelelerine kar ı yapılan ikâyetlerle itirazların incelenmesi icra tetkik mercü hâkimi yahut kanun gere ince bu görev kendisine verilmi olan hâkim tarafından yapılır." denilmi tir.

Olayda, davacı tarafından, Ankara 31. cra Müdürlüü önce 2018/167 Esas sayılı dosya üzerinden yapılan ihale sonucu alınan 34 RJ 7550 plakalı araca ili kin olarak % 18 oranında hesap edilen KDV oranının %1 olarak belirlenmesi talep edilmi tir.

2576 sayılı Bölge dare Mahkemeleri, dare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kurulu u ve Görevleri Hakkında Kanunun "Vergi Mahkemelerinin Görevleri" ba lıklı 6. maddesinde, Vergi Mahkemelerinin genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ili kin davalarla, bu konularla ilgili olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun uygulanmasına ili kin davaları ve di er kanunlarla verilen i leri çözümlenece i hükmüne yer verilmi tir.

Bu itibarla, cra Müdürlükleri tarafından yürütülen takiplere ili kin olarak yapılan ihaleler sonucunda alınan araca ili kin, icra müdürlü önce verilen %18 oranında KDV ödenmesine dair kararların kanuna aykırılı ı iddiası ikâyet yolu ile cra Mahkemesinde çözümlenecektir. Mahkeme incelemeyi söz konusu icra dosyası üzerinde yaparak, i lemin kanuna uygun olup olmadı ı hususunda karar verecektir. Adli yargılamanın bir parçasını olu turan bu uyu mazlı ın, cra Müdürlüklerinin tesis etti i i lemlerden kaynaklandı ı gözetildi inde, bu i lemlerin yasaya uygun olup olmadıklarının adli yargı yerince çözümlenmesinin gerekti i kanaatine varılmı tir."

6. Benzer dosyalardaki aksi yönde görü ü bilindi inden, ayrıca Danı tay Ba savcısının görü ü alınmamı tir.

III. LG L HUKUK

7. 2004 sayılı cra ve flas Kanunu'nun, “ ikâyet ve artlar” ba lıklı 16. maddesinde: “*Kanunun hallini mahkemeye bıraktı ı hususlar müstesna olmak üzere cra ve flas dairelerinin yaptı ı muameleler hakkında kanuna muhalif olmasından veya hadiseye uygun bulunmamasından dolayı icra mahkemesine ikâyet olunabilir. ikâyet bu muamelelerin ö renildi i tarihten yedi gün içinde yapılır. Bir hakkın yerine getirilmemesinden veya sebepsiz sürüncemede bırakılmasından dolayı her zaman ikâyet olunabilir*”

8. 2004 sayılı Kanun'un “ ikâyet üzerine yapılacak muameleler” ba lıklı 17. maddesinde: “ *ikâyet tetkik merciiince, kabul edilirse ikâyet olunan muamele ya bozulur yahut düzeltilir. Memurun sebepsiz yapmadı ı veya geciktirdi i i lerin icrası emrolunur.*”

9. Aynı Kanun'un “Tetkik mercii” ba lıklı 4. maddesinde de: “ *cra ve iflâs dairelerinin muamelelerine kar ı yapılan ikâyetlerle itirazların incelenmesi icra tetkik mercii hâkimi yahut kanun gere ince bu görev kendisine verilmi olan hâkim tarafından yapılır. durumunun gerekli kıldı ı yerlerde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun olumlu görüş ü ile Adalet Bakanlığı nca icra tetkik merciiinin birden fazla dairesi kurulabilir. Bu durumda icra tetkik mercii daireleri numaralandırılır. cra tetkik merciiinin birden fazla dairesi bulunan yerlerde i da ılımı ve buna ili kin esaslar, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca belirlenir. Her icra tetkik mercii hâkimi, kendisine Adlî Yargı Adalet Komisyonu Ba kanlı nca dönü ümlü olarak ba lanan icra ve iflâs dairelerinin muamelelerine yönelik ikâyetleri ve itirazları inceler, bu dairelerin gözetim ve denetimlerini yapar, idarî i lerine bakar. cra yetkisini haiz sulh mahkemelerinin muamelelerine kar ı vuku bulacak ikâyet ve itirazların tetkik mercii o mahkemenin hâkimidir.*”

Hükümleri yer almaktadır.

10. 2576 sayılı Bölge dare Mahkemeleri, dare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kurulu u ve Görevleri Hakkında Kanun'un “*Vergi Mahkemelerinin Görevleri*” ba lıklı 6. maddesinde, Vergi Mahkemelerinin genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ili kin davalarla, bu konularla ilgili olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un uygulanmasına ili kin davaları ve di er kanunlarla verilen i leri çözümleyece i hükmüne yer verilmi tir.

IV. NCELEME VE GEREKÇE

A. lk nceleme

11. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın ba kanlı ında, Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 03/05/2021 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi gere ince yapılan incelemeye göre, davalı vekilinin, anılan Kanun'un 10/2. maddesinde öngörülen yöntemine uygun olarak yaptı ı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde ba vuruda bulunması üzerine Yargıtay Cumhuriyet Ba savcısınca, 10. maddede öngörülen biçimde, olumlu görev uyu mazlı ı çıkarıldı ı anla ılmaktadır. Usule ili kin herhangi bir noksanlık bulunmadı ından görev uyu mazlı ının esasının incelenmesine oy birli iyle karar verildi.

B. Esasın ncelenmesi

12. Raportör-Hâkim Engin SEL MO LU'nun, davanın çözümünde adli yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTÇ 'nin davada adli yargının, Damı tay Savcısı Yakup BAL'ın ise idari yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gere i görü ülüp dü ünüldü:

13. Dava, davacı tarafından Ankara 31. cra Müdürlü ünün 2018/167 esas sayılı dosyasında yapılan açık artırma usulu ihale sonucu satılan araca ili kin olarak, %1 yerine %18 alındı ı ileri sürülen KDV' nin iadesine karar verilmesi istemiyle açılmış tır.

14. Yukarıda yer verilen mevzuat ve tüm dosya kapsamı itibarıyla, cra Müdürlü ünce yapılan ihale sonucunda alınan araca ili kin olarak, yine icra müdürlü ünce verilen KDV ödenmesine dair kararın, kanuna aykırılı ı iddiasının ikâyet yolu ile cra Mahkemesinde çözümlenece i, mahkemenin incelemeyi, söz konusu icra dosyası üzerinde yaparak, anılan i lemin kanuna uygun olup olmadı ı hususunda karar verece i ku kusuzdur. Adli yargılamanın bir parçasını olu turan bu uyu mazlı ın, cra Müdürlü ünün tesis etti i bir i lemden kaynaklandı ı gözetildi inde, bu i lemin kanuna uygun olup olmadı ının adli yargı yerince çözümlenmesinin gerekti i sonucuna varılmış tır.

15. Belirtilen nedenlerle, Yargıtay Cumhuriyet Ba savcısının ba vurusunun kabulü ile Ankara 2. Vergi Mahkemesince verilen 26/01/2021 tarihli ve E.2020/2235 sayılı görevlilik kararının kaldırılması gerekti i sonucuna varılmış tır.

V. HÜKÜM

Açıklanan nedenlerle;

A. Davanın çözümünde ADL YARGI YER N N GÖREVL OLDU UNA,

B. Yargıtay Cumhuriyet Ba savcısının BA VURUSUNUN KABULÜ ile Ankara 2. Vergi Mahkemesince verilen 26/01/2021 tarihli ve E.2020/2235 sayılı GÖREVL L K KARARININ KALDIRILMASINA,

03/05/2021 tarihinde Üyeler Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın KAR I OYU ve OY ÇOKLU U LE KES N OLARAK karar verildi.

Ba kan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
ükürü
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Birol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN

KARAR

2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun'un; "Vergi mahkemelerinin görevleri" başlıklı 6. maddesinde, vergi mahkemelerinin; genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davalarla, bu konularla ilgili olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un uygulanmasına ilişkin davaları ve kanunlarla verilen işleri çözümlenecek iş hükme bağlanmıştır.

Davacı; İcra Müdürlüğü'nden ihale yolu ile satın alınan otomobilin KDV oranının %1 olduğu halde %18 oran üzerinden tahsil edildiği, fazla ödenen kısmın iadesine yönelik talebin reddedildiğinden bahisle, fazla ödenen KDV miktarının, tahsil tarihinden itibaren ilave yasal faiziyle iadesi istemiyle, vergi dairesine karşı dava açmıştır. Bu amaçla, icra müdürlüğü'nün sorumlu sıfatı sona ermiştir. Bu davada; 3065 sayılı Kanun'un, gereğince, davacının katma değer vergisi mükellefi olup olmadığı, mükellef ise yapılan satış işlemi itibarı ile kanunda düzenlenen istisnalardan yararlanıp yararlanamayacağı ya da vergiden muaf kabul edilip edilmeyeceği... gibi hususlar incelenecektir. Vergi davalarını çözümlenmesi görevi ise 2576 sayılı Kanun uyarınca idari yargı içerisinde yer alan, vergi mahkemelerine ait bulunmaktadır.

2004 sayılı İcra İflas Kanunu'nun 16. maddesinde öngörülmesi bulunan ikayet yolu, anılan Kanun'un hallini mahkemeye bıraktığı hususlar hariç olmak üzere ve 2004 sayılı İcra İflas Kanun'a hükümlerinin uygulanmasıyla sınırlıdır.

Bu durumda, davacıdan tahsil edilen katma değer vergisinin kısmen iadesi istemiyle açılan davanın, görüşme ve çözümünde idari yargı içerisinde yer alan vergi mahkemesinin görevli olduğu sonucuna varıldığından, davanın çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu yolunda verilen karara katılmıyoruz. 03/05/2021

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN